

Kesit Akademi Dergisi

The Journal of Kesit Academy

ISSN: 2149 - 9225

Yıl: 5, Sayı:19, Haziran 2019, s. 209-220

Fince ÖZER

Mersin Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı, fince47@gmail.com

KAMÛS-I TÜRKÎ'DEKİ GALAT SÖZCÜKLERİN BİÇİMBİRİMSSEL VE ANLAMSAL OLARAK İNCELENMESİ

Özet

Bu çalışmada, Türk sözlükçülük geleneğinde önemli bir yere sahip olan Şemseddin Sami'nin Kamus-ı Türkî adlı eserinde yer alan "galat" veya "galatât" sözcükleri biçimbirimsel ve anlamsal olarak incelenecektir. Sözlüklerde "yanlış, yanılma, yanlışlık, yanılğı, hata, sehiv: Galat etmek; galat söylemek ve yazmak gibi anlamlara gelen galat sözcüğü sözlüklerde bu ifadelerle yer almaktadır. Galat kelimesinin Arapça cemi (çoğul) "galatât" şeklindedir. Modern sözlükçülük geleneğinde sözlükçülerin galat terimi olarak düşündükleri ifadelerin "bir dile başka dillerden biçim (morfe) ve anlam (meaning) değişikliğine uğrayarak geçen sözcük veya sözcük yapıları" şeklinde tanımlanabilir. Linguistik (dilbilimi) ve filoloji metotları çerçevesinde hazırlanmış olan Kamus-ı Türkî, Osmanlı Türkçesinin etimoloji sözlüğü niteliğinde olmasının yanı sıra Batı dillerinden (Fransızca, İtalyanca vb.) ve Farsça, Arapçadan dillimize geçmiş olan sözcüklerin varlığı da azımsanamayacak şekildedir. Bu sözcüklerin bazıları dil yanlışları (galat) şeklinde Türkçeye mal olduğunu görmekteyiz. Örneğin "anne, sütlaç, rakı, ahşap, bulgur, cehîz, acuze, abraş, hambar, afacan, aktar, alev, ayıklamak, batur, bekâr, hoşluk" gibi bu sözcükler galat şeklinde geçen sözcüklerden bazılarıdır. Yanlış olduğu halde bir kısmı herkesçe benimsenen galatlara da "galat-ı meşhûr", kullanıma hiçbir şekilde uygun görülmeyen kelimelere de "galat-ı fâhiş" şeklinde tanımlayabiliriz. Kamus-ı Türkî'de yapılacak olan bu çalışmada galatların madde başı ve madde içi galatlar olmak üzere tespitine yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kamus-ı Türkî, galat, galatât, dil yanlışları.

FORMATIVE AND CONSEQUENT INVESTIGATION OF GALAT DICTIONARIES IN KAMÛS-TURK

Abstract

In this study, galat or galatât words in Şemseddin Sami's Kamus-ı Türkî, which has an important place in the Turkish dictionary tradition, will be examined as morphological and semantic. In dictionary dictionaries, error, misunderstanding, misconception, error, sehiv: galat, galat to say, to write the meaning of the word galat Arabic cemi galatât. In the modern sense, when it is considered as the term linguistics, it can be defined as words or groups of words that come into a language by changing the form and meaning from the language of origin. And the existence of words that have been passed from Arabic to our language are inevitable, and we see that some of these words, cost Turkish to the Turkish language. These words, like Bekar are some of the words that are used in galat, although we can define galat-ı as an altar and the words that are not considered appropriate for use in any way. In substance galat In this study which will be carried out as ar, galat aneibaive studies will be carried out in order to determine the intra gals.

Keywords: Kamus-ı Türkî, Mumpsimus, wrong language usage.

1.Giriş

XIX. yüzyıl Osmanlı Dönemi dilcilerinden ve sözlükçülerden biri olan Şemseddin Sami (1850-1904), Türkçenin sözvarlığını kendi öz varlığı ile ortaya koymaya çalışmıştır. Türkçenin müstakil bir dil olduğunu ve Türk dilinin genişletilmesi konusunda Arapça ve Farsçadan sözcük almak yerine aslı dilimiz olan Şark Türkçesinden kelime alınması gerektiğini savunmaktadır. Arapça ve Farsça gibi dillerden almış olduğumuz sözcük ve kuralların yanlış (galat) ve yersiz kullanımlarından dolayı dile yerleşen yanlış yapıların doğduğunu görmekteyiz.

Türklerin İslâmiyet'i kabul etmeleriyle beraber Arap ve Fars kültürüyle tanışan Türkler, inanç çerçevesi içerisinde Arapça ve Farsçayla etkileşim içine girmişlerdir. Bu etkileşim sonucu dillerin birbiriyle sözcük alışverişleri ve bazı yapıların Türk diline geçtiği görünmektedir. Bu yapıların farklı dil aileleri içerisinde gerçekleştirilmesi dilin yapısında ve öz varlığında bazı değişikliklere yol açmıştır. Bu değişiklikler Osmanlı Türkçesi döneminde daha da yaygın hale gelmiştir. Bu dönemde Arapça ve Farsça kelimelerden beslenen resmî bir dil haline gelen Türk dili, belli bir zümrenin kullanmış olduğu dil durumuna gelmiştir. Türk dilinin bu evrede yaşamış olduğu değişiklikler ya da değişimler Türk dilinin gramer kurallarına uygun olmadan (galat) varlığını kabul ettirdiğini ve bu yapıların ölçünlü dilde varlığını halen sürdürdüğünü görmekteyiz.

Galat sözcükler, sadece Arapça ve Farsçadan dilimize geçen sözcükler ve yapılarla sınırlı değildir. Bu dönemde incelemiş olduğumuz Kamus-ı Türkî'de Batı dillerinden (Fransızca, İtalyanca, Yunanca vb.) de dilimize geçen galat sözcük ve yapıların mevcut olduğunu görmekteyiz. Mesela "Balyemezi" [Mucidi olan bir İtalyan'ın ismiyle müsemmadır. Galat-ı fâhiş olarak "balyemez" (Kamus: 103).

Türk dilinin Osmanlı Döneminde, Arapça ve Farsça gibi iki farklı dil ailesinden gelen ve yapıları farklı olan bu dillerin sözcük ve eklerini alıp birleştirerek ya da Türkçe sözcüklere bu dillerin eklerini ve dil kurallarına göre Türkçe tamlamalar ve uydurma (müvellede) sözcükler oluşturulmuştur. Bu gibi yapılar Türk dilinin sözcük varlığını (vocabulary) tamamen yanlışlarla (galat) dolu bir hale getirmektedir. Ş. Sami, Türk dilinin Arapça ve Farsça sözcüklerden elden geldiğince temizlenmesinin ve bu kelimelerin kendi kurallarına göre değil de Türkçenin gramer kurallarına göre kullanılması gerektiğini belirtir. Bu konuyla ilgili Tanzimat dönemi öncesine bakıldığı sıra galatlarla ilgili “galatât defterlerin tutulduğunu ve oluşturulan eserlerde yazarlarının eğitim bilgilerine göre yani kitabî bilgiler doğrultusunda Türkçede yanlış kullanılan sözcükleri düzeltme yoluna gidilmiştir. Bu ihtiyaç doğrultusunda dilde oluşan yanlış yapıların (galat) neye göre galat kabul edildiği dönemin ölçünlü diline göre belirlendiği tespit edilmiştir. Bu ölçüt hususunda incelemiş olduğumuz Kamus-ı Türkî'deki galat sözcükler dönemin standart Türkçesine göre belirlenmiştir.

Tanzimat Döneminde galat sözcükler konusunda dönemin diğer sözlüklerine bakıldığında dildeki bu sorunla ilgili az örneklerin verildiği ya da hiç yer verilmediği görülmüştür. Sözlükçülerin galat sözcükler konusunda dildeki bu sorunu adlandıramamasından kaynaklı olduğunu düşünmekteyiz. Galat kelimesi bir dil bilimi ve dil bilgisi terimi olmadığından, adlandırmanın bu bilim dallarının sınırları içinde bir yere oturtulması güçtür (KAÇALIN, 1996:301). Araştırmamızda adlandırmanın bir dil bilgisi terimi olarak düşünülmesi ve değerlendirilmesi kanaatindeyiz. Çünkü galatlar, dilin kurallarına ve yapısına uygun olmayan sözcüklerdir. Bu doğrultuda Şemseddin Sami'nin Kamus-ı Türkî'sinde yer alan galat sözcüklerin biçimbirimsel ve anlamsal olarak incelendiğinde dil bilgisi kaynaklı olduğu tespit edilmiştir. Arapça olmayan kelimelere ca*li masdar ekinin (-iyyet) getirilmesinden kaynaklanan (elastikiyyet, elektrikiyyet) galatlar ve masdar olan kelimelere tekrar masdariyet ekinin getirilmesinden (cumhuriyyet, islamiyyet, emniyyet) kaynaklanan galat sözcüklerin olduğunu görmekteyiz. Kamus-ı Türkî'den verdiğimiz bu örnekleri, tamlamalardan kaynaklanan ve ses değişikliğine uğrayarak oluşan galatlar şeklinde çoğaltabiliriz. Galat sözcüklerin, dile yanlış bir şekilde yerleşen yapılar olması sözcük varlığındaki etkilerinin tespit edilmesi gerekmektedir. Türkiye Türkçesinde kullandığımız bazı yapı ve sözcüklerin galat sözcüklerden oluştuğunu görmekteyiz. Bu yapılar günlük dilde kullandığımız sözcükler ve sözlüklerde de yer aldığı görülmektedir. Kamus-ı Türkî'de yer alan galat sözcüklerin günümüzde varlığını sürdürmesi yani dile kendini kabul ettirmesi sözcük varlığımız (vocabulary) için zenginlik olarak değerlendirilebilir.

Kamus-ı Türkî'deki madde başı ve madde içi olarak verilen galat yapıların Türkçeye yerleşen ve kabul gören yapılar olması, dilin alıntı yoluyla yeni sözcük türetme gücüne işaret etmektedir. Türkçe bir kelimeye Arapça ya da Farsça (ay-be-ay, çay-dan) bir ek ve sözcük getirilmesinden oluşan galat yapıların olduğu gibi tam tersi durumda oluşan yapıların olduğu da tespit edilmiştir. Galat sözcükler, bir dilin alıntı yoluyla farklı kültür ve dillerle olan alışverişi sebebiyle dil için gizli taşıyıcı kodlamalara sahip sözcüklerdir. Bu kodlamalara geçmeden önce galat kavramının ne olduğu hakkında farklı görüşler ve açıklamalara yer verilecektir.

Galat sözcüğü Arapça'da masdar olarak “yanılmak” anlamına gelmektedir. Türkçe sözlüklerde “yanlış, yanlışlık, yanılma, yanılğı, dil bilgisi kuralına uymayan kelime veya ibare, dil yanlış” gibi anlamlar verilmiştir (KAÇALIN, 1996: 300-303).

Kamus-ı Türkî'de yanlış, yanılma, hata, sehv; galat etmek, galat söylemek ve yazmak şeklinde tanımlanmıştır. Galat sözcüğünün cemi olan Arapça "galatât" şeklindedir (SAMİ, 2015: 864) Yanlış olduğu halde bir kısmı herkesçe benimsenip kullanılan sözcüklere "galat-ı meşhûr" denir. Hiçbir şekilde kullanıma uygun görülmeyen kelimelere de "galat-ı fâhiş" denilir.

Galat terimi bir dile başka bir dilden ses(fonem), biçim (morfem) ve anlam (meaning) yönünden değişikliğe uğrayarak geçen sözcüklerdir. Bu sözcüklerin o dilin sözvarlığında ses, biçim ve anlam özelliklerine uygun olmayarak yerleşmesidir. Anlam yönünden değişikliğe uğrayarak Türkçeye geçen sözcüklerin "anlam daralması" ya da "anlam genişlemesi" yoluyla dile yerleşen sözcükler olduğunu görmekteyiz. Arapçada yer alan "battal" sözcüğü dilimize geçerken anlam genişlemesine uğrayarak geçen sözcüklerden bir tanesidir. Arapçada "hükümsüz, işlemez, muattal" anlamında kullanılan bu sözcük Türkçede bu anlamlarının yanı sıra; Kolay kullanılmayacak kadar büyük, hantal: Battal küp. [Bu mânâ Türkçeye mahsustur] (Kamus-ı Türkî, 2005:112).

Eserin önsözünde galat sözcükler hakkında düşüncelerini ifade ederek uzun bir geçmişe sahip olan Türk dilinin bütün söz varlığını ortaya koyan mükemmel bir sözlüğün ve gramerin yazılmama sebebiyle pek çok kelimenin kaybolduğunu, Arap ve Fars lisanlarına olan düşkünlüğün de lisânımızı galat hâle getirdiğini belirtmiştir (SAMİ, 2015: 12).

Galat sözcükler sözvarlığımız için önem arz etmektedir. Çünkü dilimizde var olan bazı sözcüklerin ve deyimlerin asıllarının nasıl olduğu konusunda fikir verir. Bununla birlikte kimi yanlış yapıların da zaman içinde unutulmuş olup yanlış yani galat şekilleriyle dilde yer bulduğunu görmekteyiz. Kamus-ı Türkî'de yapmış olduğumuz çalışma sonucunda günümüzde kullandığımız bazı sözcüklerin galat şekillerden geldiğini görmekteyiz, bu sözcükler "anne (ana), alev (alav), rakı (arak), ağda (akide), cömerd (cüvan-merd), pazar (bâzâr), hacı (Hacc), Nuri (Lurı)" gibi örnekleri çoğaltabiliriz.

Kamus-i Türkî'de yer alan ve günümüzde kullandığımız galat sözcükler:

- **Mağaza:** Ar. "mahzen" den galat olan Fr. Magasin'den: -Büyük dükkân
- **Masal:** Ar. "mesel" den galat: Çocuklara söylenen hikâye.
- **Lâdes:** Fa. "yâdâşt" veya "yâd-dâş" tan galat: -Her kim aldatırsa diğerinden bir ödül almak üzere tutulan bahis ki tavuğun uçurcak kemiğini çekip kırarak tutulur.
- ***araba:** s. Türkçe olduğu için ayın ile yazılması galat-ı fâhiş olup doğrusu "araba" dır: -Ma'a-hâzâ bu imlâ-i fâhiş ile Arabî'nin lügat-i âmmiyyesine de geçmiştir.
- **aktar** (< attâr > dan galat): sz. Ar. ["itr"dan smb.]: Güzel kokulu ruhlar ve yağlar vesaire satan adam, revâyah-i tayyibe taciri, Fr. Parfumeur: Mahalle aralarında bazı baharatla iğne iplik vesaire satan dükkâncı. Bu mânâ ile [zebanzedi galat olarak: "aktar"]
- **Bulgur:** s. [Galat. Doğrusu: burgul]
- **Çamaşır:** (Fa. "Câme-şûy"dan galat): Çamaşır yıkayan, çamaşırıcı.
- **Davlumbaz (tavlumbaz):** (t) s. [Fa. "tabl-bâz" dan galat ki davulcu demektir.]: -Çarkları yandan olan vapurlarda çarkların döndükleri mahalleri örtmek üzere vapuru iki tarafında bulunan iki cesîm-i nısf-ı dâ'ire ki yan kamaraları da bunların altında olur: tavlumbazın üstüne çıkmak.

- **Ebengümeçi:** s. ["ebengümeçi" den galat]: -Çiçeği ve kökü tıpta müstomal ve yaprağı sebze gibi kullanılan maruf nebat, hubâzâ, penirek.

GALAT SÖZCÜKLER VE TÜRLERİ

1.Galat-1 Meşhûr

Yanlış oldukları unutulmuş herkesçe benimsenip, kullanılan kelimelere galat-1 meşhûr denilir. Bu sözcükler telaffuzda, yazımda ve anlamda olacak şekilde yaygınlaşan yapılardır. Kamus-ı Türki'de "A-Z" maddeleri arasında 73 tane sözcük saptanmıştır. Bu sözcüklerden bazıları şunlardır: Ahlâkî, Ahlâkiyyât, Akriba, Tersâne-i âmire, Tophâne-i âmire, Beyaz kâğıt, Erzanî, Darphâne-i âmire, Tuğra-yı garrâ, Buhurdanlık, Beyaz çiçek.

2.Galat-1 Fahişler

Türkçe kullanımına hiçbir şekilde uygun görülmeyen kelimelere Galat-1 fahiş denilir. Kamus-ı Türki'de 103 tane galat-1 fahiş olan sözcük bulunmuştur. Bu sözcükler daha çok Türkçe bir sözcüğe Farsça ya da Arapça eklerin getirilmesi ile oluşan kelimeler ya da Türkçede olmayan seslerle Türkçe varmış gibi telaffuzlarda yer edinen sözcüklerdir. Bazı galat-1 fahiş yapılar şunlardır: Araba, âriyeti, Balyemez, Gün be gün, Burûn, Karâr-dâde, İğnedanlık, Gerdiye, İmbat, Handa Nahiye, Nezaket.

3.Telaffuzda Söylenen Galatlar

Konuşma dilinde doğru söylenemeyen sözcüklerdir. Telaffuzda söylenen yanlışlar daha çok tenvin ekinin yanlış kullanılmasından ve harekelerin yanlış telaffuz edilmesinden kaynaklı olan sözcüklerdir. Kamus-ı Türki'de yer alan 103 sözcüğünbu türden olduğu saptanmış olup bazıları şunlardır: Afakî, Ala görmek, Eşribe, Elviye, Evân, İnâs, Hristiyânî, Beht, Bazı, Ayal, Akriba, Buhur, Cirm, Çehâr, Feraset, Fıtık, Hecr, Hiciv, Hîzâne.

4.İmlada Galatlar

Türkçe imla özelliklerine uygun olmayan sözcüklerdir. Kamus-ı Türki'de 68 tane imlada galat olan sözcük saptanmış olup bazıları şunlardır: Bîkâr, *alev, Asılzâde, Balyemez, *anzarot, *araba, Erzânî, Hade, Lâyiha.

KAMUS-I TÜRKİ'EKİ GALAT SÖZCÜKLER LİSTESİ

âriyetî	Abdüsselâm	Ağayân
*aleksandr	Abraş	Ahlâkî
*alev	Acelacâ*ib	Ahlâkiyyât
*ankebut	Acelacâ*ib	Ahlâkiyye
*anzarot	Acuze	Ahşâb
*araba	Afacan	Akîde
*araba	Afakî	Akide şekeri
A*za	Ağavât	Akraba

Aksırık	Bahariye	Cariye
Aksırmak	Bahûr	Cehîz
Aktar	Balık ızgarası	Cemâzi'l-âhir
Aktar	Baraniye	Cemâzi'l-evvel
Akûr	Batur	Cerahat
Ala	Bedraka	Cerrahî
Alâ*im-i semâ	Bedûh	Cirm
Âlây-ı mezkûr	Beğenmemelik	Cömert
Âlây-ı vâlâ	Beher	Çağ
Alev	Beht	Çamaşır
Alevlenmek	Bekâr	Çasar
Aliyyü'l-a'lâ	Beleş	Çehâr
âmmî	Belkiliğim	Çekememelik
Anne	Bess ü şevvâ	Çengel sakızı
Aran taran	Beşaret	Çıfit/ çufut
Armudiye	Beşuş	Çığırnak
Arttırmak	Beyaz kağıt	Çil
Asılzade	Beylikçi	Çimçir
Asır	Beylikçi	Çineralya
Asılzade	Bîkâr	Çivid
Asmak	Bikr	Çoğurcuk
aş ermek	Bilmemelik	Çuvaldız
Aşına	Bora	Dalamak
Âvân	Borazan	Darbhâne-i âmire
Ayal	Böbrek	Davetiye
Ayan	Bölük	Davlumbaz
Ayıklanmak	Buhurdanlık	Dehlemek
Ayıklatmak	Bulgar dağı	Demirî
Aykırı	Bulgur	Der-bendât
Ba*zı	Burûn	Dervend
Badi	Büğelek	Deveran

Dımışik	Fena	Hade
Diyar	Ferahî	Hakeza
Domuz	Feraset	Hadehane
Donanma	Fermûde	Halvetî
Durakı	Fetret	Hambar
Ebâtl	Fıtık (fetk)	Hampa
Ebengümece	Fî	Handa
Ed*ıye	Fiyat	Hangi
Edviye	Forma	Hapaz
Ekele	Gavur	Haraç
El	Gayrı	Harın
Elbet	Gayri	Harn
Eldivenlik	Gayur	Hartlap
Elicer	Gaz	Has dur
Ellâlem	Gebeş	Has durmak
Elviye	Gerdaniye	Hasıl
En kasıt	Gıda	Hatî*ât-ı fâhişe
Endaze	Gidişmek	Havenk
Engin	Girif	Havruz
Enginar	Görmemezliğe gelmek	Haydût
Erzânî	Gudde	Hazâr
Esame	Gulât-ı Şî*a	Hekim
Eşribe	Güleş	Hekkâm
Evcümend	Güleşçi	Hendek
Evlâdiyyet	Güleştirmek	Hilkiyyet
Fahîm	Güllâbi	Hıyarşembe
Fak	Gümrük	Hıylâz
Faki	Gün be gün	Hiciv
Faraş	Gün doğrusu	Hecr
Fekâr	Hacı	Hin
Felâketzede	Hacle-gâh	Hizâne

Hoşluk	İstihlâs	Kat-ender-kat
Hovlamak	İstihsal	Kavaf
Hristiyânî	İstiknâh	Kayyum
Hulu	İstikra	Kayyûm
Hunnak	İstikrâ	Kaza
Hülü	İstiksâb	Kehlibar
Hünnap	İstimzaç	Kehribâ*î
İbzâl	İstirkâb	Kehribâ*ıyyet
İcap	İstiş*âr	Kenef
İğnedân	İstiva	Kepaze
İğnedânlık	İşgüzar	Kezzap
İğrenç	İşgüzar	Kına
İğtidâ	İşkil	Kındıraç
İhtiyar	İz*aç	Kırkmak
İlk	İzâle-i bikr	Kıt
İmbat	İzan	Kıtlaşmak
İnâs	Kabineto	Kıtlık
İncimâd	Kadh	Kıyye
İrtidâ	Kâfûrî	Kıyye
İrtisam	Kâhya	Ki(e) sra
İsâge	Kalemisk	Kilüs
İsbâl	Kalye	Kimüs
İskân	Kapanca	Kispet
İslim	Kaplumbağa	Kişizade
İslim	Kâr-ı akl	Kodaman
İsrâ	Karâr-dâdesi	Kordela
İstabl-ı âmire	Karn	Kulakçın
İstabl-ı âmire	Karye	Kumandânî
İstâr	Kaspank	Kumral
İsticvap	Kastar	Kunduz
İstidrâk	Kat ender kat	Kurbıyyet

Kuşbâz	Mahya (Mahiye)	Meveddet
La-mahâle	Makat	Meyvehoş
Lâ-ya* kil	Malzeme	Mezat
La'ih	Mankala	Mıhladız
La*ûk	Mâristân	Mıkta*
Lâdes	Markacoğlu	Mıskal
Lâyiha	Marsıvan (Merzifon)	Mızıkçı
Ledâ	Masal	Mihr (mehr)
Leke-dâr	Masat	Millî
Lihâza	Masdariyye	Milliyet
Lonca	Maşatlık	Mirza
Lu*biyyât	Matara	Misafir
Luhûk	Matbah-ı âmire	Mugaddî
Ma*riz	Matrak	Muhabbet (mahabbat)
Mâbâkî	Matruş	Muhanat
Mablak	Mazınne	Muktezeyât
Maçın	Me'kil	Mundar
Mâfe	Mehâle	Murahhasa
Mâfer	Mehengîr	Muska
Mafiş	Mehtâbiye	Mustahsil (mustahsal)
Mafsal	Mehterhane	Muşabak
Magazi	Mekârı	Muşabak
Mağaza	Mektep	Muşamba
Mağlata	Melez	Muşta
Mağzûb	Memhûr	Muştu
Mâhât	Memleha	Muştuluk
Mahiye	Memşâ-hâne	Muzip
Mâhiye	Menderek	Muzlim
Mâhiyyet	Mersiye	Mübareki
Mahrek	Mesağ	Mücef
Mahur	Mesaha (misâha)	Mühîn

Müncemid	Peklik	Satrac
Müncemid	Pelengir	Saymamazlık
Mürtek	Pençe	Sedir
Müştemilât	Perdah	Sedir
Mütehâşî	Pes	Sefil
Nasfet	Peş	Selvi
Neşter	Peş	Set
Nevâz	Peşenk	Sıpa
Nevîd	Peştahta	Sırmakeş
Nevrûziyye	Peştemal	Sıska
Nezaket	Pınar	Sifle
Nezâket	Pıtrak / Putrak	Siftâh
Nikat	Pinhan	Silm
Noksânî	Poça	Sûhte
Noksaniyet	Pûse	Südre beği
Oğunmak	Rahvan	sütlaç
Omurga	Rakı	Sütlaç
Orostopollu	Rakı	Şa*bede
Otlakiye	Rekât	Şafak
Oyunbaz	Revgen	Şâr
Öget	Revhânî	Şatafat
Örf	Rezakı	Şehriye
Pancur	Rimpapa	Şehtâne
Panzehir	Sabâvet	Şekre
Panzehir	Sadr	Şergil
Pataka	Safran	Şergillik
Patiska	Sağmal	Şev
Payvand	Sahur	Şife
Pazar	Salahor	Şigil
Pazubent	Sânihâtü'l-Arab	Şiv
Pazvant	Sarnuç	Tabaat

Tagazzî	Ukdî	Zerdeçal
Tahril	Ulûfeciyan	Zerzevat
Tahrilli	Umumiyet	Zerzevatçı
Tasımlamak	Unılmak	Zıddiyet
Tavlumbaz	Unmak	
Teba*ıyyeten	Usaң	
Teberleş	Usât	
Tekaütlük	usûl-i a*şârî	
Tekme	Ülüfer	
Tekme	Ümmet	
Telâmîz	Ümran	
Temiz	Üvey	
Tentene	Vâlih	
Tepir	Vâlih	
Tercüme	Vapur	
Tereke	Variyet	
Tersâne-i âmire	Variyetli	
Tershâne	Varta	
Tesadüfen	Velâdet	
Tesadüfî	Vülat	
Teserrî	Yâverân-ı kirâm	
Tezene (tâzene)	Yâverân-ı kirâm	
Tıbâhat	Yaylakiye	
Tımarhane	Yontmak	
Titsinmek	Yontulmak	
Tophâne-i âmire	Yumurcak	
Toundra	Zafiyet	
Tuğra-yı garrâ	Zağara	
Tünel	Zat	
Ucâleten	Zehap	
Ucube	Zekâvet	

SONUÇ

İncelemiş olduğumuz eserde "A-Z" maddeleri arasında Şemseddin Sami'nin doğrudan galat olarak değerlendirdiği 556 sözcük saptanmıştır. Bu sözcüklerden dolayı olarak galat gördüğü yapılara yer verilmemiştir. A maddesinde 59, B maddesinde 40, C maddesinde 11, Ç maddesinde 11, D maddesinde 21, E maddesinde 21, F maddesinde 16, G maddesinde 21, H maddesinde 25, İ maddesi 33, I maddesi, 2, K maddesinde 30, M maddesi 51, L maddesi 12, O maddesi 7, Ö maddesi 2, P maddesi 22, R maddesi 6, S maddesi 22, Ş maddesi, 14, T maddesi 26, U maddesi 7, Ü maddesi 3, V maddesi 8, Y maddesi 6, Z maddesi 9 olmak üzere 556 tane galat sözcük tespit edilmiş olup, bunların 89 tanesi Türkçe kelimelerden kaynaklanan galatlardır. 472 Sözcük ise Türkçeye yabancı dillerden geçmiş sözcüklerdir.

KAYNAKLAR

- Ahmed Vefik (Paşa), (1876). *Lehçe-i Osmânî II. C. İstanbul.*
- Aksan, Doğan (1968). "Kelimelerin Ölümü Olayı ve Türk Yazı Dillerindeki Örneklerden Arapça ve Farsça Unsurların Etkisi Üzerine Notlar", *Necati Lugal Armağanı*, Ankara, s. 97-108.
- Aksan, Doğan (2015). *Türkçenin Bağımsızlık Savaşımı*, Bilgi Yayınevi, Ankara.
- Aksoy, Ömer Asım (1980). *Dil Yanlıları*, Ankara.
- Akün, Ömer Faruk (1985). *Temel Türkçe Sözlük 1-2 (Sâdeleştirilmiş ve Genişletilmiş Kâmus-ı Türkî)*, İstanbul.
- Eren, Hasan (1999). *Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü*, Ankara.
- Kaçalin, Mustafa (1996). "Galat", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, cilt: XII, İstanbul.
- Kültürel, Zuhâl (1989). *Galatat Sözlükleri*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Sami, Şemseddin (2005). *Kamus-ı Türki*, (Haz. Paşa Yavuzaslan) Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Tekin, Filiz Halid (1926). *Yeni Galatât*, İstanbul.
- Tietze, Andreas (2002). *Tarihi ve Etimolojik Türkiye Türkçesi Lügati*, İstanbul- Viyana.
- Timurtaş, F. Kadri, (1977). *Türkçemiz ve Uydurmaçılık*, İstanbul.
- Timurtaş, F. Kadri, (1979). *Uydurma Olan ve Olmayan Yeni Kelimeler Sözlüğü*, Umur Kitapçılık, İstanbul.
- Toparlı, Recep (1985). *Türkçede Galatlar*, *Türk Dünyası Araştırmaları*, Sayı:34.